

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est differe[n]tia purgando[rum].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

peros ascendens. Posuit autem eos ut communis dicitur in paradiso voluptatis quod est ad orientem in extremis maris ut ibidem gaudentes expectaret die dñice ascensionis. Nota dñi quod sic dicitur Thoma ubi s. ar. v. quod passio christi fuit causa vniuersalis humane salutis tam viuorum quam mortuorum. Causa autem vniuersalis applicat ad singulares effectus per aliquid speciale. Unde sic prout passio christi applicat viuentibus per sacramenta configurata nos christi passio: ita est applicata mortuis per descensum christi ad inferos. propter quod signum dicitur Eich. ix. quod educit vincitos de lacu sanguinis testamenti sui. i. propter virtutem passionis sue. Hoc Thoma. Per ista ergo signa facta est misericordia patribus antiquis per descensum christi ad inferos.

Tertio cōtēplāda ē iusticia terribilis respectu vicij eorum quod liberati non fuerunt. Et isti sunt in triplici differentia.

Prima est differentia dānatorum.

Secunda est differentia puerorum.

Tertia est differentia purgandorum.

Prima est differentia

dānatorum: quod nullum penitus eripuit. Nam sic dicitur Thoma ubi s. ar. vi. Quibus descendens ad inferos operatus est virtute passionis sue. Et tunc illis solis liberatiois fructum obtulit quod fuerunt passiois sue coniuncti per fidem charitate formata per quam peccata tolluntur. Illi autem qui erant in inferno dānatorum aut penitus fides passionis christi non habuerunt: sic infideles: aut si habuerunt fidem: nullam tamen performatam habebant ad charitatem christi patiens. unde nec a peccatis suis erant mundati. Quod per christi descensum non sunt liberati. Unde dicitur. I. Ero mors tua o mors: morsus tuus ero inferne. Sicut electos inde abduco: reprobos pro ibidem relinquendo: Quod autem non fuerint aliquid eorum liberati non fuit propter christi potentiam sed propter eorum contrariam dispositionem. De quibus dicitur prope statum mundanorum aliquis liberantur: quia quod dicitur homines hic viuunt possunt ad fidem et charitatem conuerti: sed post exitum ab hac vita sunt reprobis omnino in malo obstinati. Hec Thoma. Quod quod putas indicibilis amantudinis et incosolabilis doloris: nunc o ve etene damnatiois accidit remanentibus illis in igne inextinguibili: verum in immortalitate morte interminabili: cum vi-

derent christum dominum sanctos patres cum iubilo ab inferis educente. Unde dicebat. Heu ve nobis miseris qui remanemus in tormentis. Quod cur nunquam nati fuimus: ut ad tantam deueniremus miseriam: sic perpetue subiremur maledictioni: ecce illi liberati exierunt. heu heu hic in eternum crudandus manebimus in tenebris nunquam lumine visuri: nunquam gaudium habituri.

Secunda est differentia

puerorum: quod vix cum originali decesserunt sine mortali de quibus etiam dicendum: quod nullus eorum liberatus est. Ratio: quoniam sicut dicitur Thoma ubi s. ar. vii. Descensus christi ad inferos in illis solis effectum habuit quod per fidem et charitatem passionis christi coniungebantur. in cuius virtute descensus ille liberatorum erat. Unde Rhombus. iij. De voluntate christi peccatorum per fidem in sanguine eius. Tales autem pueri nullo modo fuerunt passiois christi coniuncti per fidem et dilectionem: neque enim fidem propriam habere potuerunt quod non habuerunt usum liberi arbitrii neque per fidem patrum aut per aliquod fidei sacramentum fuerunt ab originali peccato mundati: ideo tunc. Secundo autem patres tunc tenebantur adhuc astricti reatu originalis peccati in quantum respicit naturam: tamen quantum ad personas suas liberati erant per fidem christi ab omni macula peccati. Quod capaces fuerunt liberationis: quod non sic de pueris dici potest.

Tertia est differentia

purgandorum. scilicet eorum qui tunc erant in purgatorio. De quibus dicitur in Thoma ubi s. ar. vii. quod sic super dictum est descensus christi ad inferos fuit liberatorum: in virtute passionis eius: passio autem eius non habuit virtutem temporalem et transitoriam sed sempiternam: in illud dicitur Heb. x. Unde oblatione consumantur sacrificatos in sempiternum. Quod tunc non habuit maiorem efficaciam passio christi quam nunc habet. Et ideo illi qui tunc fuerunt tales quales nunc sunt qui in purgatorio detinentur non fuerunt a purgatorio liberati: si qui autem ibi inuenti sunt tunc tales quales etiam nunc sunt virtute passionis christi a purgatorio liberati: tales fuerunt a purgatorio liberati et etiam illi qui dum adhuc viveret meruerunt per fidem dilectionem et deuotionem ad mortem christi ut eo descenderet liberari a temporali purgatoria pena. Hec Thoma. per ista ergo dicitur quoniam in christi descensu non solum apparuit eius misericordia sed etiam terribilis

Iusticia. Ex qbo etiã prz qz sm mors chri ex se sufficiens sit p oibus saluandis: nullis tñ pdesse pör nls. Cäs dñtarat q chro cõ/ iucti sūt tanq̃ ei? mēbra p fidē z charita/ tē. Studeam? igit̃ cū oi diligētia diligere chm vt efficiamur mēbra chri z sic pñci pes sim? meriti sue passionis z hic ab eo viuificemur p gratiã z in futuro per glām sempiternam. Amen.

De resurrectione dñi Sermo.

Irrexit.

Barci. vltio. Aug. Post illuſiões z ſbera: post accēti z fellis pocula mixta: post ſupplicia crucis z vulnera: xpoſtremo p ipaz mortē ſurrexit de ſuo ſunere caro ſua: redit ab ociduo latens vita: z in morte ſal? reſuata reſurgit pulcior: reditura poſt fun? Hec Aug. Veniēs itaqz dñs ieſus die dñico ſumo mane cū multitudine angeloz ho/ norabili ad monumētū: z accipies corpus illud ſctiſſimū ppriã ſtute reſurrexit. Et ecce dño reſurgēte tremor? ſctūs ē ma/ gnus. Sic em̃ in chri paſſiōe terra mota eſt in ſignū tritſtie: ſic z in reſurrectiōe in ſignū leticie. De q̃ etiã ait Beda. qz terre mot? fact? eſt dño reſurgēte: ſic z ipſo mo riētē ſignat terrena pñ? corda: p paſſionē ei? z reſurrectiōe pcutiēda fore ad penitētiã. Hec ille. Circa hãc autē gliofaz reſurrectiōe triã ſūt p̄cipue z templãda myſteria.

Primū: eſt myſteriu p̄plãde neceſſi/ tatis.

Secūdum: eſt myſteriu admirande locunditatis.

Tertiū: eſt myſteriu app̄bande veri/ tatis.

Primū igit̃ eſt myſteriu p̄plãde ne/ ceſſitatis. Erat q̄ppe neceſſaria chri reſurrectio nō neceſſitate coactiōis: ſiue neceſſitate ſimpliciter dicta: qz talis in deo nō ē: ſz neceſſitate imutabilitaz z pre ſuppoſita dñi ordinarōe ſiue neceſſitate cōi ter dicta. pur aliqd dñi neceſſariū: qz ē zue/ nientiffimū ſic eſſe p̄t aliq̃s cauſas. Fuit autē hoc modo reſurrectio chri neceſſaria p̄ter quinqz.

Primo p̄ declarãda di bonitatē Secdo p̄ corpis chri dignitatē. Tertio p̄ viatorz utilitatē. Quarto p̄ apliorē brōz iocūditatē. Quinto p̄ gūiorē dñatorz penalitatē.

Primo p̄pter declarãdã di bonitatē. Declarat a ſūt dei bonitas in chri reſurrectiōe p̄cipue tripl̄.

Primo q̄ ad ſuauitatē beniuolētē: qz in h̄ ondif q̄nta ſit dei beniuolētia circa iuſta z ſctã qz ſic voluit ſacrū chri corpus gl̄ficare.

Secdo q̄ ad claritatē ſapie q̄ apparet in h̄ q̄ tāta hūilitatiō paſſiōis ordinata ē ad claritatē iuſtitię ad quã p̄tinet exaltare illos q̄ p̄t deū ſe hūiliant. ſm illud Lu. j. Dei poſuit potētēs de ſede z exaltauit hūiles.

Qz q̄ chris p̄t charitatē z obediētia dei hūiliant ſe vſqz ad mortē crucis: oportet bar qz a deo exaltaret ad glām reſurrectiōis. Vñ ex ei? p̄ſona dñi po. Tu cognoſci uult. i. p̄baſti ſeſſionē meam. i. hūilitatē z paſſionē z reſurrectiōe meã. i. gl̄ficatio/ nē in reſurrectiōe: ſicut gloſa exp̄uit.

Secūdo p̄pter corpo/ ris chri dignitatē. Tu p̄t vñtã diuinitatē q̄ a chri corpe nūq̄ fuit ſeparata. Tum p̄t illi? corpis puritatē z ſctitatē. P̄s. Nō dabis ſctm̄ tu. vl. cor. i. corp? de ſctificatiōe p̄ceptū. Tu p̄t meriti ſublimitatē qd̄ chri aia cū illo corpe patēdo fecerat. Hō nō decebat vt corp? illud maneret in ter/ ra ſz exaltaret ad glām reſurrectiōis. Hō d̄ f. Phil. ij. Chriſ? eſt p̄ nob̄ obe. vſqz ad mor. mor. autē crucis. p̄t qd̄ z de? exaltauit illū zc. Sz q̄re q̄ nō ſtati vt mortu? ē ſurrexit: ſed in diem tertium expectauit.

Secdm̄ alexãdrum de ales. ij. par. trac. de reſurrectiōe: h̄ pueniēs fuit tripl̄ci rōe

Prima ē rō ſctiōis. Vñ ſup illd̄ Lu. c. xij. op̄tebat patre ſurgere a mortuis die tertia. Glo. dñ. Merito vna die z dua b? noctibz tacuit i ſepulcro qz lucē. i. graz ſue mortē: q̄ tantū in carne erat tenebris) n̄re duple mortē: q̄ in carne erat z aia) op̄ poſuit ad ſignādū vñz qz lux ſue mortē du plã n̄am mortē curauit.

Secda ē ratio p̄barōis. Vñ ſup illud j. Loz. xv. Reſurrexit tertia die. Glo. p̄bara. ſ. ſa morte: ſi